

Portret aktivista

OLIVER RESSLER

Umjetnik koji nema namjeru odustati i istinski vjeruje da svijet možemo popraviti.

Multimedija

Arhiv građanskog neposluha

Arhiv neposluha je dugoročni projekt talijanskog kustosa Marca Scotinija, a proizvodi ga i prezentira PLAY platform for Film & Video.

Ovaj "rad u nastajanju" ili tzv. "aktivni arhiv", "arhiv u pokretu", "arhiv u stalnoj promjeni" prikuplja filmove i video rade umjetnika i aktivista iz svih krajeva svijeta koji se bave problematikom građanskog neposluha, borbe protiv globalizacije te bilježenja civilnih i umjetničkih inicijativa. Projekti okupljeni u Arhivu neposluha predstavljaju vodič građanskog neposluha, od društvenih borbi u Italiji 1977., pa sve do recentnih anti-globalističkih pokreta.

VIŠE: www.disobediencearchive.com

Izdavaštvo

Zbornik uspješnih projekata

VIŠE: www.uzuvrh.hr

Iz godine u godinu raste broj projekata koji se udrugama odobravaju za financiranje kroz razne programe pomoći EU.

Slijedom dobre prakse promocije ciljeva i rezultata EU projekata, Ured za udruge objavio je publikaciju „Europski fondovi za organizacije civilnog društva u Hrvatskoj: zbornik uspješno provedenih projekata financiranih sredstvima Europske unije“. Ona pokriva širok spektar područja i temu važnih u procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, a odnose se na pitanja demokratizacije i zaštite ljudskih prava, zaštite okoliša i održivog razvoja, pružanja socijalnih usluga te sudjelovanja mladih.

Instrumenti pružanja otpora

VIŠE: www.civilnodrustvo.hr

Termin "aktivist" koji je skovan kako bi se postavio novi zajednički nazivnik za rastući broj antiglobalističkih i antiratnih prosvjednika koji u djelovanju objedinjuju umjetnost i aktivizam, nije daleko od praksi koje primjenjuje austrijski umjetnik Oliver Ressler. Ipak, njegovo je djelovanje primarno vezano uz umjetnost, ali se zbog promišljanja, načina rada i tema neodvojivih od društvene i političke svakodnevnice, može smatrati i aktivistom.

Izlazeći na ulicu, Ressler uvijek nastoji ostvariti komunikaciju, diskusiju ili se uključiti u postojeću raspravu.

Pitanja globalizacije i njenih popratnih manifestacija u samoj su biti Resslerove umjetničke prakse, bez obzira je li riječ o izložbama, publikacijama i tekstovima ili filmovima, video radovima i instalacijama, plakatima i billboardima.

Suvremena angažirana umjetnost ispiće granice privatnog vlasništva i društvenih odnosa, te nudi male revolucije mišljenja.

Širokim spektrom glasova, od teoretičara, aktivista, umjetnika, političara, pa sve do "običnih" građana - umjetnik stvara svoj angažirani rad kojem je politički pristup gotovo pa imperativ. (Dea Vidović)

Naš doprinos

Udruga ZMAG

VIŠE: www.zmag.hr

Kozmetika iz kuhinje

Nekad je svaka žena znala skuhati juhu, ali i pomadu za kožu. Danas možemo kupiti juhu u vrećici i kremu u tubi

- **Moderna kozmetika servira nam se kao nešto što se samo po sebi podrazumijeva, poput prijenja vode ili hranjenja.**

Sigurna sam da ima više žena koje ujutro, prije izlaska iz kuće, nanesu kremu i make-up, od onih koje prije izlaska doručkuju, ističe Ivana Lovrić, članica Udruge Zmag i voditeljica radionica o prirodnoj kozmetici.

Kuhanje kremica

Ivana na radionicama potiče ljude da se upuste u izradu kozmetike kod kuće i dobiva povratne informacije da se oni druže i kuhaju kremice. Često ju i mjesecima kasnije pitaju za neke detalje oko recepta, što znači da koriste naučeno.

- Neki polaznici omo-gučili su organizaciju novih radionica u njihovim mjestima. Radionice se primarno održavaju na Recikliranom imanju u Vukomeriću kraj Zagreba, ali i u Zagrebu i dru-

Kad dolazim u neki dalji grad, trudim se ugurati što više informacija u radionicu jer tko zna kada će opet doći."

gim gradovima u koje me pozovu. Do sada sam radionice držala u Vukomeriću, Zagrebu, Rijeci, Donjoj Dubravi, Zadru, Čakovcu, Ivanču i Murskom Središću, a u planu su radionice u Rabu, Sarajevu, Banja Luci, Bjelovaru..., dodaje Ivana, ističući kako su dosadašne reakcije na radionice bile pozitivne.

Briga za kožu

- Nisam službeno školovana za proizvodnju kozmetike, po struci sam psiholog i shiatsu praktičar, ali poruka koju želim prenijeti je upravo ta da se svatko od nas može pobrinuti za svoju kožu. To je nešto toliko elementarno kao i znati skuhati si obrok da ne budemo gladni ili obući

se ujutro tako da nam ne bude hladno. Nekad je svaka žena znala skuhati juhu, ali i pomadu za kožu. Danas možemo kupiti juhu u vrećici i kremu u tubi, ali to najčešće nije to. Stoga želim pomoći ljudima da ponovo preuzmu odgovornost za svoje zdravlje pa tako i za stanje svoje kože, ističe Ivana.

E-knjiga

ŠTO I KAKO S PAPIRIMA?

Knjiga dr. Živane Heđbeli: "Što i kako s papirima organizacija civilnoga društva: sačuvati, zaštiti, koristiti" (Documenta, 2008.) omogućuje nevladinim udrugama stjecanje znanja potrebnog za učinkovito sredivanje i popisivanje postaje, te arhiviranje gradiva u nastajanju. Dostupna je u elektronskom obliku na zaklada.civilnodrustvo.hr

Terensko iskustvo

Šibenski građanski forum

Pećina sv. Ante više nije bunker

Do Domovinskog rata pećina sv. Ante je bila vojna zona JNA, a zadanji put je uređivana 1909.

- To je pustinjačka naštamba dubine 15 metara, vrlo interesantnog gotičkog svoda. Crkviča-pećina je povijesni spomenik, a prvi se put spominje u 15. stoljeću, ističe Vladimir Kužina, predsjednik Šibenskog građanskog foruma, koji završava radove na obnovi.

Volonterski rad

Udruga svakodnevno poziva građane da se priključe uređenju ovog spomenika, a Kužina kaže kako se dnevno akciji priključi oko dvoje novih volontera.

Vladimir
Kužina,
predsjednik
udruge

- Sljedeće bi godine grad trebao urediti i šetnicu do pećine, pa će prostor postati turistička atrakcija, napominje on ističući da su se zahvaljujući volonterima troškovi uređenja smanjili.

Na gornjem se platou pećine nalaze grobovi pustinjačaka, a na donjem su pokopani oboljeli od kuge i kolere."

Pustinjačka crkvica će uskoro osvanuti bez dograđenih dijelova koje je dobila kada je postala vojni bunker."

Za ove će radove udruge potrošiti oko 28.000 kuna - 15.000 osigurala je Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, a ostatak su prikupili od ulaznica modne revije koju su organizirali.

Stručni nadzor

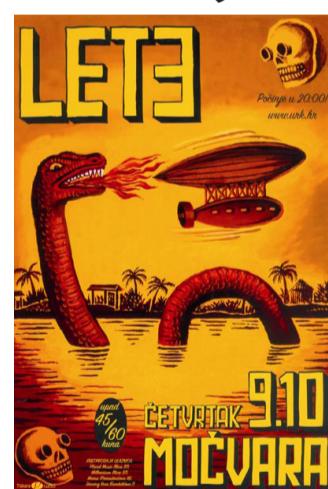
- Zahvaljujući volonterima ne moramo plaćati radnike, pa nam je to u najvećoj mjeri smanjilo troškove. Volonteri skidaju beton i ostatke bunkera. Nije lako raditi na kompresoru, pa se izmjenjujemo svakih petnaestak minuta, dodaje.

Inače, radovi se na teškom terenu usred litice obavljaju uz stručni nadzor konzervatora. U crkvici se nekoć nalazio i kip sv. Nikole, a kameni oltar, koji je dijelom srušen, još se uvijek nalazi ispred ulaza. S lijeve je strane pećine kapelica usjećena u stijenu, dok se s desne nalazi kamenica s vodom iznad koje je uklesana godina 1450.

Iz drugih medija

kulturpunkt.hr

Dizajneri i plakati iz Močvare

Zagrebački klub Močvara jedan je od rijetkih koji ulaže tako mnogo energije, vremena i resursa u vizualni identitet.

Razgovor o grafičkom dizajnu sa Slobodanom Alavanjom, Igorom Hofbauerom i Darkom Kujundžićem dočarava kako su Močvarini plakati prepoznatljivi u javnom pro-

storu. S otvaranjem kluba, prvotno u Runjaninovoj ulici, a kasnije u nekadašnjoj tvornici benzinskih crpki Jedinstvo, formira se dizajnerski tim kojemu pripadaju i autori koji nisu školovani dizajneri.

Ipak, plakati kluba prepoznati su i na međunarodnoj razini, pa su 2003. izloženi na izložbama u Milunu i Ateni, a neki

od njih su objavljivani i u inozemnim publikacijama, primjerice The Art of Modern Rock: The Poster Explosion koja je obradila dizajn klupske scene, te Handwritten: Expressive Lettering in the Digital Age.

Od 1995. Udruženje za razvoj kulture i klub Močvara tiskali su više od 870 plakata.

Znanje bez granica

Plavi svijet, Veli Lošinj

DUPINI BJEŽE OD PODVODNE BUKE

Podvodna buka može negativno utjecati na mnogim morskim životinjama kojima je zvuk osnova za preživljavanje.

To je, između ostalog, zaključak istraživačkog projekta udruge 'Plavi svijet' iz Velog Lošinja predstavljenog u kolo-

vozu na međunarodnoj konferenciji „Effects of Noise on Aquatic Life“ u irskom Corku.

Taj jedini hrvatski projekt obrazložila je mr. sc. Nikolina Rako. Ona duži niz godina monitorira zvučno onečišćenje u Cresko-Lošinskom

akvatoriju i proučava utjecaj onečišćenja na rasprostranjenost dupina u tom području, poznatom prirodnom staništu rezidentne populacije dobrih dupina (*Tursiops truncatus*).

Morski sisavci poput dupina i kitova razvili su

sofisticiran sustav primanja i odašiljanja zvučnih signala kojeg koriste u lov i za orientaciju. Buka plovila mogla bi „prekriti“ neke od važnih signala koji su im neophodni za preživljavanje i time umanjiti njihove šanse za opstanak.

U fokusu civilnog društva

Performer Siniša Labrović otvorio je Festival

10. Urban Festival “(Ne)mogućnosti”

Ovogodišnji festival (1. do 7. listopada) tematizira aspekt zabrane javnog okupljanja na zagrebačkom Gornjem gradu.

Festivalski se programi zapravo održavaju na nekim od zabranjenih lokacija, a to će pokazati koliko je te zabrane moguće ‘omekšati’. Otvoren je performansom Siniše Labrovića, a uslijedili su projekti belgijskog umjetnika Philippe van Wolputte, te gošće iz Makedonije Verice Kovačevske. Filmski programi će se prikazivati u Tunelu Grič (7.10. u 18.00 sati).

Okrugli stol o kulturnim strategijama gornjogradskih muzeja i galerija u dvorani u prizemlju vile Arko, te nastup Le Zbora u dvorištu Rakovčeve kuće.

VIŠE: urbanfestival.hr

Trendovi kultura na Euromediteranu

Izvještaj Zaklade Anna Lindh na temu "Međukulturni trendovi i vrijednosti u euromediterskoj regiji" za 2010. predstavljen je na skupu "Načini dijaloga" 15. rujna u Bruxellesu.

Riječ je o izvještaju koji prikazuje rezultate istraživanja provedenog u 13 zemalja Europe, južnog i istočnog Mediterana. Govornici na predstavljanju istaknuli su da se iz njega vidi kako ispod duboko ukorijenih stereotipa mogu biti mnoga zajednička gledišta i želja za zajedničkim mirnim suživotom.

Izvještaj je podijeljen u četiri dijela: "Istraživanje javnog mnijenja", "Stručne analize i dobre prakse", "Tematski fokusi medija" i "Zaključak". Dostupan je na: www.euromedalex.org

Pojmovnik

Berto Šalaj

GRAĐANSTVO

AKTIVNO GRAĐANSTVO ZNAČI AUTENTIČNO
UŽIVANJE FORMALNIH PRAVA.

U potrazi za dupinima